

LLAWLYFR MODIWL

ECAD4003C

**Cyflwyniad i Wybodaeth, Sgiliau a Dealltwriaeth
o Iaith a Mathemateg**

**BA ADDYSG GYNRADD
gyda Statws Athro Cymwysedig**

Lefel 4

Y GYFADRAN ADDYSG ATHRAWON

2018-2019

1. Manylion Cysylltu

Os bydd angen trafod rhywbeth sy'n ymwneud â'r cwrs arnoch, cysylltwch â:

Nerys Defis (Arweinydd Modiwl) Nerys.Defis@pcydds.ac.uk

2. Ein disgwyliadau

Gobeithiwn y byddwch yn mwynhau'r modiwl a'r rhaglen ac rydym yma i'ch helpu.

Dylech:

- wneud defnydd da o gyfleusterau ac adnoddau'r Brifysgol
- fynychu a chymryd rhan mewn sesiynau
- ymddwyn yn gyfrifol
- gyflwyno aseiniadau erbyn y dyddiad cyflwyno
- ymroi a chymryd rhan ym mhob sesiwn.

Os gwelwch yn dda, darllenwch Reoliadau'r Brifysgol i Fyfyrwyr.

3. Amcanion a Deilliannau Dysgu

AMCAN

- Rhoi i'r myfyrwyr y wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen i addysgu Iaith a Mathemateg yn y Cyfnod Sylfaen a Chyfnod Allweddol 2.

DEILLIANNAU DYSGU

Erbyn diwedd y modwl hwn dylai myfyrwyr allu:

- arddangos dealltwriaeth o gwmpas, natur a diben Iaith a Mathemateg yn y Cwricwlwm Cenedlaethol;
- arddangos digon o wybodaeth a dealltwriaeth ynghylch Iaith a Mathemateg i addysgu'n briodol yn yr ysgol gynradd, gan ddefnyddio ystod o strategaethau dysgu ac addysgu effeithiol;
- arddangos dealltwriaeth o'r sgiliau addysgeg sydd eu hangen i ddysgu ac addysgu Iaith a Mathemateg yng Nghymru;
- trefnu eu gwybodaeth a'r hyn a ddysgant trwy ddefnyddio ystod o ffynonellau gwybodaeth a chyflwyno'u gwaith ar y lefel briodol.

Efallai bod cynllun y modwl hwn yn wahanol i fodylau eraill sy'n gyfarwydd i chi am fod DAU LINYN ar wahân yn y modwl hwn :

- **laith (yn cynnwys Cymraeg a Saesneg)**
- **Mathemateg**

Tra bod modd ystyried y rhain yn bynciau ar wahân, byddwn yn pwysleisio pwysigrwydd integreiddio rhifedd a llythrennedd yn drawsgwricwlaidd.

Gan mai cwrs o fewn Addysg Uwch yw hwn bydd disgwyl i chi ddarllen o amgylch testunau a datblygu'n ddysgwr annibynnol a hunan gyfeiriedig. Yn ogystal â setiau ar wahân o ddarlithiau'n seiliedig ar bynciau, fe gewch hefyd dasgau y bydd disgwyl i chi eu cyflawni CYN pob sesiwn. Mae'n hanfodol eich bod yn cyflawni'r gwaith darllen neu'r dasg/tasgau er mwyn gwneud y mwyaf o'r sesiynau mwy ffurfiol. Bydd eich darlithydd yn archwilio eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth yn ymwneud â'r dasg yn ystod y sesiwn, felly gwnewch yn siŵr eich bod yn paratoi cyn dod. Eich cyfrifoldeb chi yw DARLLEN y llawlyfr hwn ac ymgyswrtio â disgwyliadau'r modwl.

4. Darllen cefndirol hanfodol / tasgau – laith a Llythrennedd Cymraeg

Darperir tasgau cyn ac ôl-sesiwn fel y bo'n briodol yn ystod y modwl. Fodd bynnag, fel agwedd barhaus o ddatblygiad, fe'ch anogir i ehangu eich gwybodaeth o **lenyddiaeth plant**.

Os gwelwch yn dda ewch ati i gadw rhestr o lyfrau plant rydych wedi'u darllen, ynghyd â chrynodeb byr o sut y gallai'r rhain gael eu defnyddio yn yr amgylchedd dysgu. Efallai yr hoffech ystyried a yw'r llyfrau yn addas ar gyfer darllen yn uchel i ddosbarth o blant; eu rhannu gyda grŵp bach neu yn fwy addas ar gyfer darllen pâr neu unigol.

Essential background reading/tasks – English Language and Literacy

Pre and post-session tasks will be given as appropriate during the module. However, as an ongoing aspect of development, you are encouraged to widen your knowledge of **children's literature**.

Please keep a list of children's books you have read, together with a short summary of how these might be used in the learning environment. You may like to consider whether the books are suitable for reading aloud to a class of children; being shared with a small group or are more suitable for paired or individual reading.

5. Crynodeb o'r modiwl

Aelodau'r Tîm:

laith	Mathemateg
AC – Angella Cooze	ND – Nerys Defis
LD – Linda Davies	NR – Nanna Ryder
IL – Ishmael Lewis	RW – Rachel Wallis
HG – Helen Griffiths	

5a. Crynodeb o amserau'r sesiynau

Yn dilyn, ceir crynodeb o amserau'r sesiynau addysgu ffurfiol. Mae cyfrifoldeb ar bob myfyriwr i ddarllen y negesuon ar dudalen Moodle y modwl oherwydd, o bryd i'w gilydd gall amgylchiadau anorfod achosi newid i'r amserlen.

Dosberthir crynodeb o'r sesiynau ar ddechrau'r modwl.

ECAD4003/C

Sesiynau Iaith & Mathemateg - BA1 - Lang. & Math Sessions

W. Wk.	Dyddiad / Date	Grŵp A	Group B & C
21	15/1/19 Dydd Mawrth / Tuesday	10-11am Ystafell HG001/5 ND Cyflwyniad i'r modwl ND 11-1pm Ystafell TL03 Iaith – Sesiwn 1 LD 2-4pm Ystafell TL02 Language – Session 1 HG	10-11am Room HG001/5 Module introduction ND 11-1pm: Room TL11 Language – Session 1 HG
21	17/1/19 Dydd Iau / Thursday	9 -11am Ystafell TL10 Iaith – Sesiwn 2 LD 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 1 ND 3-5pm Ystafell TL06 Iaith – Sesiwn 3 LD	Group B: 9-11am Room TL04 Mathematics – Session 1 ND Group C - 9-11am Room TL07 Mathematics – Session 1 RW 1-3pm: Room TL14 Language – Session 2 AC 3-5pm: Room TL14 Mathematics – Session 2 RW / ND
22	22/1/19 Dydd Mawrth / Tuesday	9 -11am Ystafell TL05 Language – Session 2 HG 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 2 ND	11-1pm: Room TL11 Language – Session 3 JM / IL
22	24/1/19 Dydd Iau / Thursday	9 -11am Ystafell TL10 Iaith – Sesiwn 4 LD 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 3 ND 3-5pm Ystafell CJ01 Mathemateg – Sesiwn 4 ND	Group B: 9-11am Room TL04 Mathematics – Session 3 ND Group C - 9-11am Room TL07 Mathematics – Session 3 HG 11-1pm: Room CJ04 Language – Session 4 AC 3-5pm: Room TL11 Language – Session 5 AC
23	29/1/19 Dydd Mawrth / Tuesday	9 -11am Ystafell TL10 Iaith – Sesiwn 5 LD 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 5 ND	9-11am Room TL11 Mathematics – Session 4 ND / RW 11-1pm: Room TL11 Language – Session 6 IL/HG
23	31/1/19 Dydd Iau / Thursday	9 -11am Ystafell CJ5 Language – Session 3 HG 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 6 ND 3-5: Ystafell TL06 Iaith – Sesiwn 6 LD	Group B: 9-11am Room TL04 Mathematics – Session 5 ND Group C - 9-11am Room TL06 Mathematics – Session 5 RW 11-1pm: Room RH01 Language – Session 7 AC 3-5pm: Room TL11 Mathematics – Session 6 RW / ND

24	5/2/19 Dydd Mawrth / Tuesday	9 -11am Ystafell TL10 Iaith – Sesiwn 7 LD 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 7 ND	
25	12/2/19 Dydd Mawrth / Tuesday	9 -11am Ystafell TL10 Iaith – Sesiwn 8 LD	Group B: 9-11am Room CJ03 Mathematics – Session 7 RW Group C - 9-11am Room CJ02 Mathematics – Session 7 ND 3-5pm: Room TL11 Mathematics – Session 8 RW / ND
25	14/2/19 Dydd Iau / Thursday	9 -11am Ystafell TL06 Iaith – Sesiwn 9 LD 11-1: Ystafell TL04 Mathemateg – Sesiwn 8 ND 3-5: Ystafell CJ01 Mathemateg – Sesiwn 9 NR	9-11am Room RH01 Mathematics – Session 9 RW/ND 11-1pm: Room RH01 Language – Session 8 AC 3-5pm: Room TL11 Language – Session 9 AC

Llinyn Iaith

Mae 9 sesiwn iaith o fewn y modwl. Bydd myfyrwyr cyfrwng Cymraeg hefyd yn derbyn 3 sesiwn ar addysgu Saesneg o fewn ysgol cyfrwng Cymraeg.

Fel rhan o'r sesiynau, byddwch yn cael eich cyflwyno i addysgu a dysgu iaith yn yr ysgol gynradd. Mae hyn yn cynnwys y tri llinyn:

- Llafaredd
- Darllen
- Ysgrifennu

Er mwyn bod yn athro iaith rhagorol, mae angen i chi ysbrydoli ac ennyn diddordeb plant drwy feithrin cariad at ddysgu. Rhaid i chi hefyd ddeall y ffyrdd mae plant yn caffael sgiliau Llythrennedd.

Mae'n bwysig eich bod yn hyderus o ran gwybodaeth pwnc personol yng nhyddestun llafaredd, darllen ac ysgrifennu a dylech fod yn ymwybodol bod angen eich defnydd o iaith i wasanaethu fel model rôl ar gyfer y plant a'r proffesiwn yn ehangach.

Am y rheswm hwn, mae gan y modwl hwn gysylltiadau agos â ECAD4002C 'Yr Iaith ar Daith 1' lle cesglir tystiolaeth o'ch gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o'r iaith Gymraeg a'ch hyder wrth ei defnyddio ar lafar ac ar bapur gyda'r nod o gyflwyno'r Gymraeg yn gywir wrth addysgu yn y sector cynradd.

Yn achos y myfyrwyr sydd â materion mwy difrifol yn ymwneud ag iaith lafar a/neu ysgrifenedig, mae'r Brifysgol yn medru darparu cymorth penodol – cysylltwch â Gwasanaethau Myfyrwyr neu siaradwch â'ch tiwtor personol am ragor o wybodaeth.

Llinyn Mathemateg

Mae 9 sesiwn Mathemateg o fewn y modwl. O fewn y llinyn hwn, byddwch yn cael eich cyflwyno i addysgu a dysgu mathemateg yn yr ysgol gynradd. Mae hyn yn cynnwys y llinynnau:

- Datblygu ymresymu rhifyddol
- Defnyddio sgiliau rhif
- Defnyddio sgiliau mesur
- Defnyddio sgiliau geometreg
- Defnyddio sgiliau data
- Defnyddio sgiliau algebra (CA2)

6. Asesu: Aseiniad

Côd Modwl	Teitl Modwl	Dull Asesu
ECAD4003	Cyflwyniad i Wybodaeth, Sgiliau a Dealltwriaeth o Iaith a Mathemateg	Gwaith cwrs: 100% Aseiniad Ysgrifenedig 3,000 o eiriau Trafodwch pam fod gwybodaeth pwnc athrawon yn bwysig mewn perthynas ag addysgu iaith a Mathemateg mewn ysgolion cynradd yng Nghymru. CYFLWYNO: 30/04/2019

Gweler y manylion pellach ar y ffurflen Manyleb Asesu (ar Moodle)

Rhestr Ddarllen

Hanfodol

Gamble, N. (2013) *Exploring Children's Literature*. Llundain: SAGE.

Haylock, D. a Cockburn, A. (2013) *Understanding Mathematics for Young Children: A Quick Guide for Teachers of Children 3 – 8*. 4ydd arg. Llundain: SAGE.

Woolley, G. (2014) *Developing Literacy in the Primary Classroom*. Llundain: SAGE

Dogfennau Hanfodol

Y myfyrwyr i lawr lwytho copïau o'r canllawiau cyfredol perthnasol a'r Cwricwlwm Cenedlaethol o wefan Llywodraeth Cymru ynghyd ag adroddiad Yr Athro Donaldson, 'Dyfodol Llwyddiannus', sy'n amlinellu cwricwlwm newydd i Gymru.

Donaldson, G. (2015) *Dyfodol Llwyddiannus*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru. Ar gael yn: <http://gov.wales/docs/dcells/publications/150317-successful-futures-cym.pdf>

Yr Adran Addysg a Sgiliau (2015) *Cwricwlwm Cymru Fframwaith y Cyfnod Sylfaen (Diwygiedig 2015)*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru. Ar gael yn: <http://learning.gov.wales/docs/learningwales/publications/150803-fp-framework-cy.pdf>

Yr Adran Addysg a Sgiliau (2015) *Cwricwlwm Cymru: Rhaglen Astudio ar gyfer Cymraeg, Cyfnodau Allweddol 2-4*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru. Ar gael yn: <http://learning.gov.wales/docs/learningwales/publications/150717-nc-welsh-cy-ve3.pdf>

Yr Adran Addysg a Sgiliau (2015) *Cwricwlwm Cymru: Rhaglen Astudio ar gyfer Mathemateg, Cyfnodau Allweddol 2-4*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru. Ar gael yn: <http://learning.gov.wales/docs/learningwales/publications/150717-nc-maths-cy-v2.pdf>

Argymhellir

Baker, C. (2003) *A Parents' and Teachers' Guide to Bilingualism*. 2nd arg. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.

Baker, C. & Wright, W. (2017) *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism* 6th Edition. Bryste: Multilingual Matters.

Blandford, S. & Knowles, C. (2016) *Developing Professional Practice 0 – 7*. Llundain: Routledge.

Bower, V. (2014) *Developing Early Literacy 0 to 8 from theory to practice*. Llundain: SAGE.

Conkabayir, M. & Pascal, Ch. (2014) *Early Childhood Theories and Contemporary Issues*. Llundain: Bloomsbury.

Corbett, P. (2007) *Speak out! Ages 9-11. Great Ideas for Speaking and Listening Activities*. Llundain: A&C Black.

Corbett, P. (2009a) *O Ddweud Stori i Greu Stori CA1*. Caerdydd: CBAC.

Corbett, P. (2009b) *O Ddweud Stori i Greu Stori CA2*. Caerdydd: CBAC.

Cremin, T. (2009) *Teaching English Creatively (Primary Teaching Guides)*. Oxon: Routledge.

Goodwin, P. (2010) *The Literate Classroom*. Llundain: David Fulton.

Grigg R. (2010) *Becoming an Outstanding Primary School Teacher*. Harlow: Pearson.

Gross J. (2013) *Time to Talk*. Llundain: Routledge.

Hanson, A. (gol.) (2011) *Children's Errors in Mathematics: Understanding Common Misconceptions in the Primary School*. Llundain: SAGE.

Haylock, D. (2014) *Mathematics Explained for Primary Teachers*. 4^{ydd} arg. Llundain: SAGE.

Jarvis, P. (2006) *Towards a Comprehensive Theory of Human Learning*. Llundain: Routledge.

Medwell, J. et al. (2011) *Primary English: teaching theory and practice*. 5^{ed} arg. Caerwysg: Learning Matters.

Mudiad Ysgolion Meithrin (2008) *Siarad Dwy Iaith. Ar gael o:*
<http://www.valeofglamorgan.gov.uk/Documents/Living/Social%20Care/Care/Family-Information-Service/For-Parents-And-Carers/Welsh/Siarad%20Dwy%20Iaith.pdf>

Redknap, C. (2006) *Addysg Cyfrwng Cymraeg a Dwyieithog*. Bangor: Ysgol Addysg, Prifysgol Cymru.

Siencyn, S.W. (gol.) (2008) *Y Plentyn Bach Cyflwyniad i Astudiaethau Plentyndod Cynnar*. Caerfyrddin: Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

Siencyn, S.W. (gol.) (2010) *Y Cyfnod Sylfaen 3 – 7 oed Athroniaeth, Ymchwil ac Ymarfer*. Caerfyrddin: Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

Smith, P. & Dawes, L. (2014) *Subject Teaching in Primary Education*. Llundain: SAGE.

Taylor, H. and Harris, A. (2014) *Learning and Teaching Mathematics 0-8*. Llundain: SAGE.

Yr Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (2008) *Addysgeg Dysgu ac Addysgu*. Caerdydd: Llywodraeth Cynulliad Cymru. Ar gael yn:
<http://learning.gov.wales/docs/learningwales/publications/130212ltpedagogocy.pdf>

Cyfnodolion & Chylchgronau

Cylchgrawn Addysg Cymru/ The Welsh Journal of Education

English in Education

Gwerddon (e-gyfnodolyn academiaidd cyfrwng Cymraeg)

Journal of Early Childhood Literacy

Literacy

Research in Mathematics Education

TES

Gwefannau

Cyd-bwyllgor Addysg Cymru www.cbac.co.uk

Cyngor Llyfrau Cymru <http://www.clc.org.uk>

Cyngor Llyfrau Cymru: Llyfrau o Gymru Ar-Lein www.gwales.com

Estyn <https://www.estyn.gov.wales/language>

Gwerddon <http://www.gwerddon.cymru/cy/hafan/>

Hwb www.hwb.gov.uk

Literacy Trust - www.literacytrust.org.uk

Learning Wales www.learning.wales.gov.uk

Mathematics Shed: www.mathematicsshed.com

National Association of Teachers of English - www.nate.org.uk

National Centre for Excellence in Mathematics Teaching www.ncetm.org.uk

Nrichmaths-<http://nrich.maths.org.uk/>

Byddwch yn ofalus wrth ddethol gwefannau gan ystyried yr awduron e.e. mae cyfeiriad gwefan sy'n cynnwys .gov yn dod o safle swyddogol y llywodraeth, mae gwefannau .ac yn ffynhonnell academiaidd ac yn gyffredinol yn cael eu hystyried yn fwy addas ar gyfer ysgrifennu academiaidd.

Er mwyn cael canllaw cyfeirnod llawn gweler *Llawlyfr Cyfeirnoddi Harvard* y Brifysgol, ar gael o: <https://www.uwtsd.ac.uk/media/uwtsd-website/content-assets/documents/library-and-learning-resources/infoskills/Harvard-Cym-proofread.pdf>